

ICESAVE VEILIG?

Geld sparen bij Icesave is veilig, zegt Icesave. Het geld wordt gedekt door een IJslands en een Nederlands garantiestelsel. Maar het IJslandse garantiefonds heeft nauwelijks geld.

Een waterval, blauwe lucht en een ondergaande zon aan de kust. Icesave, de internet-spaarformule van de IJslandse bank Landsbanki, weet hoe de Nederlandse klanten gekoesterd moeten worden. Wie een rekening opent, krijgt een tien pagina's tellende folder in de bus, voorzien van de mooiste natuurfoto's. Op glanzend papier legt de bank uit wie dochter Icesave en moeder Landsbanki zijn, dat ze spaarders altijd een hoge rente bieden en dat een Icesave-spaarrekening duidelijk en gemakkelijk is.

'Is mijn geld veilig bij Icesave?', is een van de vragen die in de folder staan. Ja, meldt de bank. Alle activiteiten van Landsbanki worden gecontroleerd door de IJslandse toezichthouder FME, 's lands financiële toezichthouder. Daarnaast houdt De Nederlandsche Bank (DNB) bij of de bank wel liquide genoeg is. De bank neemt zowel deel aan het IJslandse als het Nederlandse depositogarantiestelsel. Wie hierover meer

rekening. Eind juni staat de Icesave-teller op 25.000 rekeninghouders. De opmars is volgens de bank, die een rente van 5,25 procent aanbiedt, de afgelopen zomermaand doorgegaan.

Winner

Hoeveel is ingelegd wil Landsbanki niet bekendmaken, maar een paar honderd miljoen euro zullen in amper twee maanden tijd zeker zijn ondergebracht bij Icesave. In het Verenigd Koninkrijk is Icesave al wat langer aanwezig, waarbij net als in ons land de gevestigde spaarorde onder vuur wordt genomen. 'Save with a winner', meldt de Britse Icesave-website. De bank heeft de Britse Moneyfacts Award van 2008 gewonnen, als beste renteaanbieder van het land. Net als in Nederland scoort Icesave door hoge rentes aan te bieden. Volgens de Britse pers zou er inmiddels omgerekend ruim 6 miljard euro zijn ingelegd.

De Nederlandse Icesave maakt gebruik van de garantiestelsels in Nederland en IJs-

SINDS JUNI OPENDEN ELKE DAG ZO'N 700 NEDERLANDERS EEN SPAARREKENING

informatie wil hebben kan naar de website Icesave.nl surfen.

Daar is een rekenvoorbeeld te vinden. Als de bank omvalt, krijgt een rekeninghouder die 40.000 euro heeft ingelegd eerst 20.887 euro terug via het IJslandse Garantie en Investeringscompensatieschema. De rest van het bedrag wordt vergoed door het Nederlandse depositogarantiestelsel, na aftrek van een eigen risico. Wie op de link van het Garantieschema klikt, krijgt de statuten te zien, waaruit blijkt dat de spaarder inderdaad na het indienen van een claim op IJsland 20.887 euro krijgt. Prima toch?

Icesave is een succes. Sinds juni openden elke dag zo'n 700 Nederlanders een spaar-

land. De stelsels werken elk op een andere manier. Nederland kent een omslagstelsel. Mocht een bank failliet gaan, zoals bij de effectenbank Van der Hoop gebeurde, dan draaien de Nederlandse en buitenlandse banken die zijn aangesloten bij het Nederlandse garantiestelsel voor de schade op.

IJsland hanteert een ander systeem. Er is geen omslagstelsel, zoals hier, maar er bestaat een Spaarders en Investeerders Garantiefonds. Het is een fonds waarin de aangesloten banken vooraf geld stoppen voor het geval dat. Maar wie het jaarverslag van 2007 goed leest, ziet dat het fonds nauwelijks geld heeft. Eind 2007 stond er omgerekend 67 miljoen euro op de balans, terwijl Icesave

Eind juni hadden maar liefst 25.000 Nederlandse rekeninghouders hun spaargeld bij het IJslandse Icesave gestald. En de teller loopt nog steeds op.

alleen al in het Verenigd Koninkrijk miljarden euro's heeft opgehaald.

Niet gehaald

Landsbanki grotere IJslandse collega, Kaupthing, jaagt sinds oktober vorig jaar ook op het Europese spaargeld. De bank haalde in één kwartaal 2,7 miljard euro binnen via spaarwebsites in onder meer Finland, Zweden, België en Duitsland. Elke maand incasseert Kaupthing 700 miljoen euro. Die inleg zal zeker nog stijgen, want Kaupthing wil nieuwe internetbanken openen in nog eens vijf landen. Een ervan is waarschijnlijk Nederland. De bankvergunning om hier spaargeld op te halen verleende DNB al in mei dit jaar. Ook Kaupthing zal gebruik maken van de Nederlandse en IJslandse garantiestelsels.

Het IJslandse garantiefonds lijkt meer zwakke punten te hebben. Het fonds, in IJsland Tryggingarsjodur genoemd, rekent in IJslandse kronen, een munt die sinds vorig jaar ongeveer met de helft in waarde is gedaald tegenover de euro. Als de kroon verder in waarde zou dalen, verdampt ook het vermogen van het fonds.

Het IJslandse fonds eist dat de banken minimaal 1 procent van hun gemiddelde spaarvermogen overmaken naar het fonds. Die minimumeis werd eind 2007 niet ge-

haald, meldt fondsdirecteur Jónas Thordarson per e-mail vanaf zijn vakantieadres: "Door de groei van het aantal deposito's kon het fonds eind 2007 niet aan de minimum-eisen voldoen. Het was daarom noodzakelijk om geld in te zamelen van de banken." Met enig succes, zo blijkt. "Vandaag telt het vermogen 12,5 miljard IJslandse kronen en 6 miljard kronen aan garanties (149 miljoen euro)", aldus Thordarson.

Dun

Ook met deze extra bijdrage is het fonds nog steeds dun gefinancierd. Eind 2007 was het totale bedrag aan verzekerde spaardeposito's opgelopen tot 1.692 miljard IJslandse kronen, 13,6 miljard euro. En gezien het hoge tempo waarmee de IJslandse banken zoals Icesave de Europese spaarmarkt aftappen, zal dat bedrag dit jaar weer fors groeien. Dat de banken straks opnieuw extra geld in het fonds moeten storten, is zeker, antwoordt Thordarson.

Mocht een grote IJslandse bank omvallen dan moet volgens de directeur zijn Tryggingarsjodur geld lenen voor het geval het fondsvermogen onvoldoende blijkt te zijn.

Bas Stoetzer, een van de twee directeurs van Landsbanki Nederland en indirect verantwoordelijk voor Icesave Nederland, vindt de vragen over het zwakke vermogen

van het fonds overdreven. "Je spreekt over een theoretische exercitie", zegt hij op de elfde verdieping van de Amsterdamse ITO-toren. IJslandse banken zijn financieel gezond. Cijfers over het tweede kwartaal van de drie grootste IJslandse banken Landsbanki, Kaupthing en Glitnir lijken hem daar gelijk in te geven.

Maar wat gebeurt er als het toch mis zou gaan? "In Nederland heb je überhaupt geen reservepotje, maar een omslagstelsel. In IJsland heb je in elk geval een stukje startkapitaal. Mocht het fonds niet genoeg geld hebben, dan kan het fonds lenen bij de andere commerciële banken, of de centrale bank van IJsland. En als dat niet lukt dan komen we bij de IJslandse overheid terecht. Elk land, elke regering, heeft de verplichting minimaal 20.000 euro terug te betalen." Stoetzer geeft toe dat er wel heel veel geld geleend moet worden, want de spaarbedragen lopen maandelijks fors op. Hoeveel miljarden euro's Icesave in het Verenigd Koninkrijk én Nederland heeft opgehaald, wil de van Bank of Scotland afkomstige manager niet zeggen. "We hebben nu 350.000 klanten in Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Luxemburg."

Geld lenen? Een van de redenen waarom de IJslandse banken de Europese spaarders hebben ontdekt is dat ze bijna geen goed-

koop geld meer kunnen lenen op de geld- en kapitaalmarkt. Sinds de kredietcrisis worden de nazaten van de Vikingen gewantwoord, omdat de banken in de afgelopen jaren te hard zijn gegroeid.

Schulden

De gezamenlijke schuld van de drie IJslandse banken is al vijf keer zo groot als

IMF kritisch

Het IMF is kritisch over de IJslandse banksector. Hoewel de banken maatregelen hebben genomen, signaleert het IMF in juli dat er nog steeds 'grote risico's' zijn. Zo moeten veel leningen in de komende twee jaar worden afgelost, maar is de toegang tot de geld- en kapitaalmarkt moeilijker geworden. Veel leningen bestaan uit buitenlandse valuta, waardoor de leners afhankelijker zijn van de stemming op de valutamarkt. Door de enorme buitenlandse groei staan management en risicobeheer onder druk. Daarnaast zijn er complexe dwarsverbanden op het eiland, waardoor de ene partij de ander in haar val kan meetrokken.

de gehele IJslandse economie. Eigenlijk zijn de IJslandse banken te groot geworden voor IJsland, verzuchtte in mei de hoofdconoom van de IJslandse centrale bank, Arnor Sigvatsson. De banken zitten bomvol schulden in buitenlandse valuta. Mocht een bank omvallen, dan kan de IJslandse centrale bank alleen maar helpen met de eigen, relatief zwakke kronen. De angst dat de centrale bank of de autoriteiten de IJslandse sector niet kunnen steunen, zet de landelijke munt zwaar onder druk. Enkele weken geleden boekte de *krona* een nieuw laagterecord.

Stoetzer vindt de onrust overtrokken: "Ik begrijp waar het vandaan komt. De IJsland-

Bas Stoetzer, indirect verantwoordelijk voor Icesave NL.

se kroon is gedevalueerd. Het land heeft onder druk gestaan. Maar gezien de resultaten van de financiële sector en de *ratings* van de IJslandse overheden, heb ik het gevoel dat wij er goed voorstaan." Op de vraag of die situatie nog steeds goed zal zijn als de kredietcrisis een jaar langer duurt, blijft het even stil. "Dat is een moeilijke vraag. Ik kan alleen naar onze leningenportefeuille van Amsterdam kijken. Ik weet wat hier gebeurt. Dat ziet er goed uit. Ik heb geen inzage in de portefeuilles van andere Landsbanki-dochters."

■ WALTER.DEVENIJNS@reedbusiness.nl

Wat als?

Wie betaalt uw geld terug als een IJslandse bank omvalt? Stel: u heeft 100.000 euro ingelegd. U doet een beroep op de depositogarantiestelsels van Nederland en IJsland. Binnen de wettelijke termijn van drie maanden krijgt u een deel van uw geld terug. De maximale wettelijke vergoeding is 40.000 euro, minus een **eigen risico** van 2.000 euro. Via het IJslandse garantiestelsel zou u 20.887 euro terug moeten krijgen, via het Nederlandse garantiestelsel 17.113 euro. Samen is dat 38.000 euro.

MARS VAN GRUNSVEN

Is sinds 2004 inwoner van Brooklyn. Correspondent voor *FEM Business*, *De Pers* en *BNR*

Uit de slof

In de zomer ontvluchten veel New Yorkers de hete stad op zoek naar verkoeling. De meesten zoeken park en strand op. Wie geld heeft, trekt naar de heuvels.

Te heet, te vies. Grofweg vanaf half juli tot eind augustus, nu dus, is het afzien in de straten van New York. Zodra de zon opkomt stijgt de temperatuur rap tot ver boven de 30 graden, en zo blijft het tot middernacht. De uitlaatgassen blijven tussen de wolkenkrabbers hangen en het riool en het vuilnis op de stoep beginnen te meuren dat het een aard heeft. En dat dag in, dag uit.

Zelfs de hordes toeristen, toch echt niet voor een kleintje vervaard, wapperen vaak al voor de lunch met de witte vlag. Hele middagen worden vergooid in luchtgekoelde hotelkamers. De gratis ferry naar Staten Island puilt uit met al die naar verkoeling hunkerende reizigers aan boord. Het MoMa wordt overspoeld door lui die de koelere maanden van het jaar moeiteloos zonder moderne kunst doorkomen.

De lokale bevolking maakt dat ze in het weekend ver weg van de straat is. De minder vermogende New Yorkers – en dat zijn er veel – gaan met z'n allen op het strand van Coney Island zitten of zoeken de schaduw in de parken op. De stoeltjes worden uitgekapt, de voeten verdwijnen in een emmer water – en dan de hele dag gegrild vlees van de meegesleepte barbecue vreten. Zelf probeer ik 'm in de weekends zoveel mogelijk te smeren, tenminste als de vee-eisende redactie van *FEM* niet weer op het laatste moment een stuk van me wil hebben. Het is een hard en zwaar bestaan.

Hoe dan ook, keuzes te over, wat bestemmingen betreft. De stranden van Long Island en buurstaat New Jersey liggen op rijafstand, evenals de iets koelere heuvels landinwaarts, de Catskills, en ze hebben overall hotels en huurhuisjes. *Billig* is het allemaal niet. De altijd op volle toeren draaiende economie van New York strekt zich met gemak uit tot minstens drie uur rijden van Manhattan en dat merk je. Hotels, als ze niet al maanden van tevoren vol zitten, eisen een minimaal verblijf van twee nachten, soms zelfs vier nachten. Huisjes gaan per week, soms per seizoen,

en voor veel dollars. In The Hamptons, de Riviera van Long Island, variëren de prijzen van 2.000 dollar per week voor een bungalowtje tot 700.000 dollar voor een zomer aan de Atlantische Oceaan op een landgoed met zwembad en tennisbaan. Dus was er afgelopen weekend reden voor uitzinnige vreugde toen bleek dat het Cobblestone Motel in het plaatsje Phoenicia, in eerdergenoemde Catskills, voor een fooi van 80 dollar per nacht nog een kamer vrij had. Het ligt om de hoek van het stromende water van de Esopus Creek en is volgens vrienden die er net zijn geweest lang niet zo *shabby* als de toevoeging 'motel' doet vermoeden. Dus reden mijn meisje en ik vrijdagmiddag klokslag vijf uur met loeiende airconditioning New York uit. Op naar de Catskills, zwembroek mee en de radio afgestemd op een gouwe-ouwestation. De stad uitrijden betekent echter nog niet dat de stad ook uit jou is, bleek al snel. Om

EEN ZOMER IN EEN HUIS AAN DE ATLANTISCHE OCEAAN KAN OPLOPEN TOT 700.000 DOLLAR

te beginnen ben je niet zomaar de stad uit: om zeven uur reden we nog altijd stapvoets over de Brooklyn-Queens Expressway. Toen we om tien uur 's avonds dan eindelijk de deur van onze hotelkamer openden, kwam al het fraais dat we door de week in oververhit New York hadden opgekropt naar buiten. Onze kamer bleek geen airconditioning te hebben. Een ramp natuurlijk. Nog geen minuut later stonden we bij de receptie: twee volwassen, doorgaans redelijke mensen, fulminerend tegen de zestienjarige dochter van de eigenaar die van ellende achter de balie wilde wegkruipen, totdat haar woorden eindelijk tot ons doordrongen: "Maar u hebt helemaal geen airconditioning nodig. We zijn hier in de bergen. Het koelt 's nachts af tot 18 graden."

16